

Els Neandertals i la Supernanny, parlant en català

12/2009 - Ciències de la Comunicació.

Quines característiques té la traducció de documentals? Quins trets defineixen la llengua dels documentals? Quins emissors hi intervien i com es tradueixen al català? Quins problemes té el traductor audiovisual a l'hora de traslladar el registre de l'original i els termes que hi apareixen? Aquestes són algunes de les preguntes que respon l'article "Translating documentaries: from Neanderthals to the Supernanny", d'Anna Matamala, traductora audiovisual durant més de deu anys i actualment professora del Departament de Traducció i d'Interpretació, coordinadora del Màster de Traducció Audiovisual i investigadora del grup de recerca Transmedia Catalonia.

L'article, publicat a la revista Perspectives. Studies in Translatology, comença amb un estat de la qüestió sobre la traducció de documentals dins els estudis de Traducció Audiovisual. Aquesta panoràmica fa palès que es tracta d'un camp poc estudiat, sobretot si es compara amb els treballs que s'han realitzat en relació amb productes de ficció. Tot seguit, l'autora parteix de vint documentals traduïts de l'anglès al català, emesos per Televisió de Catalunya en els anys 2006 i 2007, per analitzar les característiques principals d'aquest tipus de traducció.

En primer lloc, es posa de relleu la gran varietat de temes, que van des de documentals històrics a docu-realities passant per tot un ventall de productes de divulgació científica. Tot seguit, s'estudien les diverses veus que apareixen en aquests documentals (narradors, entrevistats, diàlegs espontanis, imatges d'arxiu), el seu pes en el conjunt del documental i la modalitat mitjançant la qual s'han vehiculat en català. Aquestes modalitats -veus superposades i doblatge en off de manera prioritària- tenen unes restriccions pròpies que marquen la traducció i que es presenten amb detall en l'article. A continuació, s'exemplifiquen alguns dels problemes principals que plantegen els documentals estudiats: el tractament de la terminologia, la traducció de noms propis i la reproducció de diversos registres. I és que més enllà del típic documental amb un únic narrador en off que ens presenta una fauna exòtica, els productes analitzats també contenen documentals científics amb entrevistes semiplanificades a experts i programes més propers als realities amb fragments espontanis i col·loquials que exigeixen estratègies de traducció específiques. En conclusió, l'article ofereix una aproximació a les característiques principals de la traducció de documentals, fent èmfasi en els trets que la diferencien de la traducció de ficció.

Aquest article s'inscriu dins una línia de recerca sobre traducció de no-ficció encetada dins el grup de recerca consolidat Transmedia Catalonia (2009SGR700).

[Més informació.](#)

Anna Matamala

Departament de Traducció i d'Interpretació

"Translating documentaries: from Neanderthals to the Supernanny". Matamala, Anna. PERSPECTIVES-STUDIES IN TRANSLATOLOGY, 17 (2): 93-107 2009.

